

Sammendrag af statusrapport 2022/2023

UDARBEJDET AF NOMI4S, OKTOBER 2023

AFFALDS- OG RESSOURCEPLAN 2022-2034

Indhold

Forord:	2
Nedslagspunkter:.....	2
Mere direkte genbrug af bygge- & anlægsaffald.....	2
Udrulning af de 10 fraktioner	3
Fokusområde 2: Mere og bedre genanvendelse	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Fokusområde 3: Udnyttelse af biomasse	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Fokusområde 4: Bæredygtigt byggeri	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Fokusområde 4: Bæredygtigt byggeri	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Fokusområde 5: Plastik i en cirkulær økonomi	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Fokusområde 6: "Samspil" med DK2020.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Udvikling i mængder og genbrugsprocenter	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Forord:

Dette sammendrag er en kort status med nedslagspunkter med udgangspunkt i fokusområder der er opsat i Affalds- & Ressourceplanen 2022-2034, og beskrevet i den fulde statusrapport.

Det drejer sig om følgende Fokusområder;

- Fokusområde 1: Mindre affald og bedre udnyttelse af naturressourcerne
- Fokusområde 2: Mere og bedre genanvendelse
- Fokusområde 3: Udnyttelse af biomasse
- Fokusområde 4: Bæredygtigt byggeri
- Fokusområde 5: Plastik i en cirkulær økonomi
- Fokusområde 6: "Samspil" med DK2020
- Udvikling i mængder og genbrugsprocenter

Nedslagspunkter:

Mere direkte genbrug af bygge- & anlægsaffald

Der arbejdes med mere og bedre udsortering af genbrugs bygge- & anlægsaffald til direkte genbrug på genbrugspladserne. I 2023 blev der etableret forsøg på Ulfborg og Struer Genbrugspladser, hvor der tages byggematerialer fra, der afsættes til genbrugshjørnet, som borgerne har adgang til og som de kan tage med hjem til eget brug. Erfaringen fra de to pladser viser, at der er stor interesse for disse effekter som afsættes hurtigt når de bliver sat frem. Forsøget evalueres løbende i 2023, beslutningen om skalering til andre Genbrugspladser foretages i 2024.

Øget mulighed for at stille genbrugsgenstande fra til direkte genbrug:

Vi har i dag tre indgange hertil; MGL materialelegenbrugslager, Genbrugshjørner samt samarbejdet med afsætning af genbrugseffekter til de humanitære organisationer.

MGL; Der er i dag lager i Holstebro og Skive, det forventes at blive udvidet i 2024 til, at der på både Lemvig og Struer Genbrugspladser kan afhentes effekter til Lej og læring.

Genbrugshjørner; Som tidligere nævnt er det etableret i Ulfborg og Struer og forventes at blive implementeret på flere pladser i 2024

Humanitære organisationer; Vi afventer ny lovgivning omkring de humanitære organisationers fremtidige rolle i forbindelse med modtagelse af effekter fra Genbrugspladser. I dag har alle fire kommuner aftaler med forskellige organisationer der aftager genbrugseffekter på den ene eller anden måde.

Mere og bedre genanvendelse

Udrulning af de 10 fraktioner til kildesortering, fordelt på private husstande, sommerhuse og kolonihaver, erhverv, kommunale institutioner.

Private husstande:

Samtlige Enfamiliehuse, samt etagebyggeri og rækkehuse har fået materiel til brug for udsortering af de 10 fraktioner, det sidste er tekstilaffald som ligeledes er blevet indført

Sommerhuse og kolonihaver:

Alle sommerhuse har fået beholder til rest og bio, enkelte ligeledes til de genanvendelige fraktioner ved ejendommen eller i form af fælles løsninger. Der mangler dog fortsat områder der ikke er færdiggjort

med nedgravede løsninger til de genanvendelige fraktioner. Her henvises til den nærmeste station, eller genbrugspladsen. Det forventes at alle sommerhuse færdiggøres ultimo 2024.

Kolonihaver forventes ligeledes at blive behandlet og afsluttet i 2024.

Virksomheder:

De virksomheder der ønsker at komme på den kommunale indsamlingsordning får løbende kørt materiel ud hertil. De bliver sidestillet i art og mængde som en husholdning for at kunne anvende den kommunale løsning.

Kommunale institutioner:

Vi undersøger løbende og optimere behovet for hvilke beholdere der udsættes. I forbindelse med at beholderen til papir, pap, plast og mad- & drikkekartoner blev leveret ud til husstandene i efteråret 2022, blev piktogrammerne på den eksisterende genbrugsbeholder samtidig skiftet til metal og glas, så alle beholderne fremstår med de korrekte piktogrammer efter piktogramsystemet.

Offentligt rum:

Vi går i gang med at undersøge muligheder og behov for at indføre (yderligere) affaldssortering i det offentlige rum (bl.a. hvilke fraktioner der er behov for og hvor). Der indledes dialog med de fire ejerkommuners vej & park afdelinger, der primær står for indsamling i det offentlige rum. Opstart heraf ultimo 2023.

Samspil" med DK2020

Nomi4s vil bestræbe at arbejde ind imod ejerkommunernes klimaplaner. Alle fire ejerkommuner der deltager i DK2020 samarbejdet, hvor 95 danske kommuner har forpligtet sig på at udvikle klimahandlingsplaner, der lever op til Parisaftalens målsætninger om at nedbringe drivhusgasudledningen. Det indgår også i "Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi", at affaldssektoren i 2030 vil stå for 5,7% af de nationale CO₂-udledninger. Den væsentligste del af udledningerne vil stamme fra forbrænding af affald, som i de øvrige fokusområder i denne affalds- og ressourceplan skal mindskes.

Renovation og affald er en naturlig part i arbejdet med at reducere CO₂-udledningen, både i forhold til selve indsamlingsopgaven, der er ressourcekrævende, og den videre behandling af det genanvendelige affald. Affaldet skal i kredsløb igen og igen, så ressourcerne ikke mistes, men samtidig skal det ske på en måde, som ikke bidrager negativt til klimaet. Det understøtter også kommunernes ønske om at gå foran, ikke blot med en overordnet DK2020 klima-handlingsplan, men også med at vise i dagligdagen, hvordan CO₂-aftrykket kan mindskes.

Transport ved indsamling og afsætning af affald:

Når der vælges, hvordan affaldet skal transporteres og håndteres fra indsamling ved husstanden til behandlingen på modtageanlægget til genanvendelse, skal CO₂-forbruget fremadrettet indgå som en parameter i afgørelsen.

Indsamling, håndtering og afsætning af affald er en ressourcekrævende proces, hvad angår transport ved indsamling og videre kørsel til modtageanlæg, men også selve modtageanlæggets processer kan være CO₂-tunge. CO₂-aftrykket indgår derfor – ud over øvrige miljøkriterier og økonomi – som et klima-kriterium ved beslutninger om indsamling, håndtering og afsætning af affaldet. Det skal ses i et samlet hele på tværs af affaldets (cirkulære) værdikæde.

I forbindelse med udbud ses der på kriterierne miljø, pris og arbejdsmiljø.

I 2024 vi blive arbejdet på, at sætte klimaaftryk på de forskellige ydelser og opgaver der varetages i forbindelse med indsamling, bearbejdning og afsætning.

Status affaldsmængder

Affalds- og ressourceplanen skal understøtte, at de konkrete mål for genanvendelsesprocent for husholdningsaffald og plastemballage nås, ligesom planen skal understøtte en udvikling, hvor mindre affald forbrændes og mere genanvendes eller genbruges direkte.

De relevante måltal fra EU's direktiver, national lovgivning er samlet nedenfor, med status for måltal for Nomi4s ejerkommuner både gennemsnit samt fordelt på de enkelte kommuner.

Opgjort som bilag- 5

Reel genanvendelses procent EU	Mål EU 2022	Mål EU 2025	Mål EU 2030	Mål EU 2035	Status Samlet Nomi4s 2020	Status Samlet Nomi4s 2021	Status Samlet Nomi4s 2022
Husholdningsaffald og Husholdningsliggende affald		55 %	60 %	65 %	49-57 %	51-55 %	53-59 %
Plastemballage		50 %	55 %				
Emballage		65 %	70 %				
Reel genanvendelse DK							
Indsamling plast fra husholdninger	60 %						

I nedenstående tabel ses en fremgang i den reelle genbrugsprocent i alle fire ejerkommuner. I forbindelse med udrulningen af de nye affaldsordninger ved borgerne forventer vi en fortsat stigning hen mod 2025 hvor EU-kravet er på 55 % reel genanvendelse. Lemvig kommune er den eneste der allerede har opnået EU's 2025 mål.

Reel genanvendelses procent bilag-5.

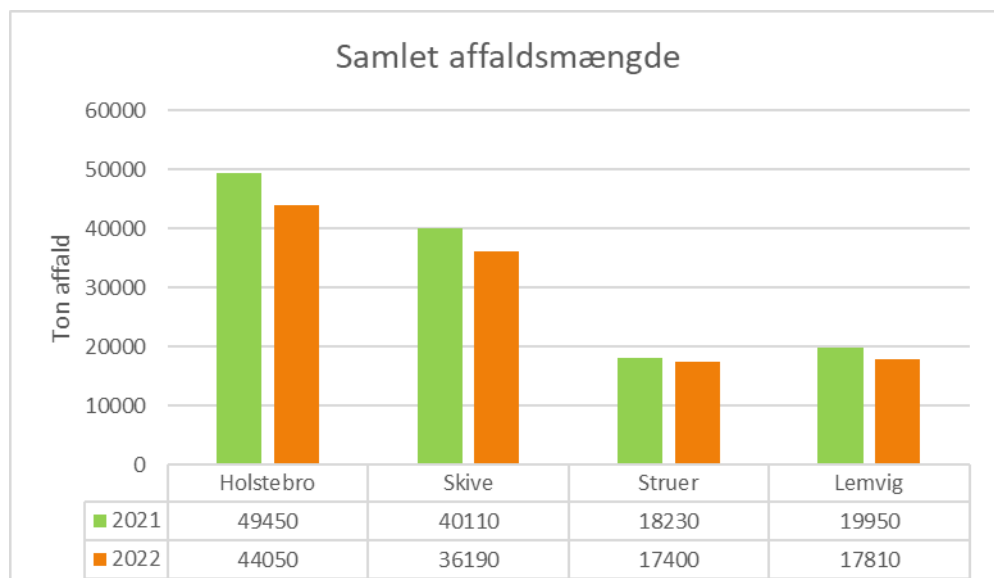
Husholdningsaffald & husholdningslignende affald opdelt på ejerkommunerne.

Nomi4s ejerkommuner	Holstebro	Skive	Struer	Lemvig
2021	50,4 %	51 %	50,3 %	55,1 %
2022	52,9 %	54,1 %	53,9 %	59,2 %

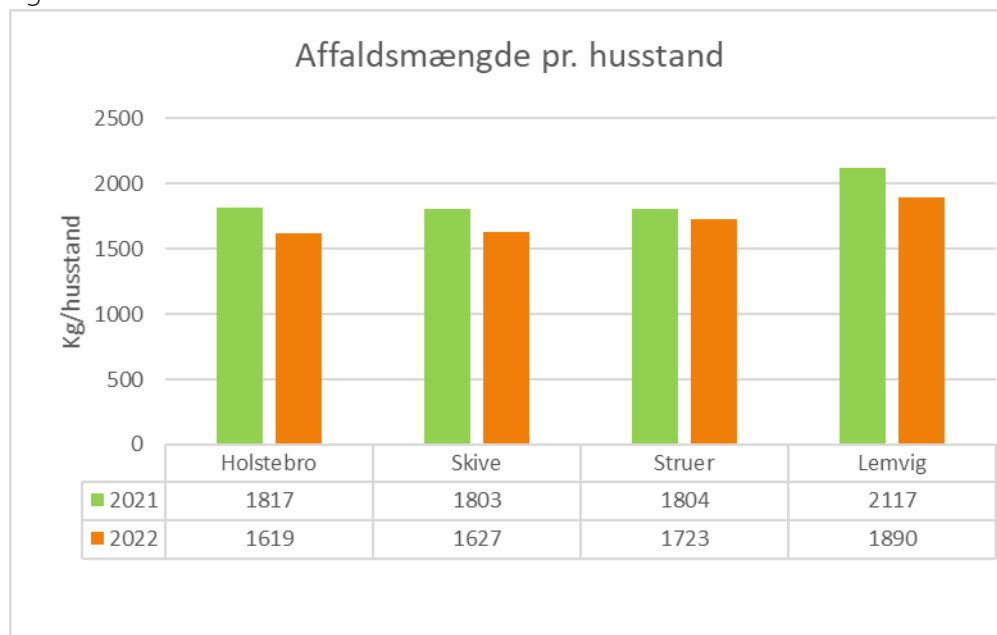
Vi forventer at der i 2024 bliver måltal for de øvrige plastfraktioner i forbindelse med den nye udsortering ved husstanden. Der vil komme tal på den reelle genanvendelse af de forskellige plasttyper.

Udvikling af mængder samt fordelingen heraf:

Samlede mængder husholdningsaffald & husholdningslignende affald opdelt på ejerkommunerne for 2021 og 2022

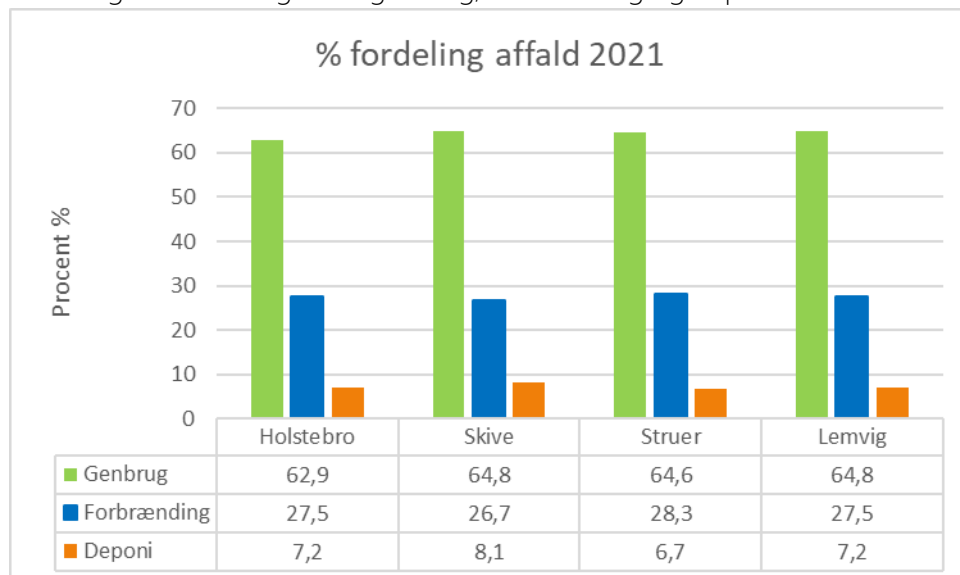

Kg husholdningsaffald & husholdningslignende affald pr. husstand opdelt på ejerkommunerne for 2021 og 2022

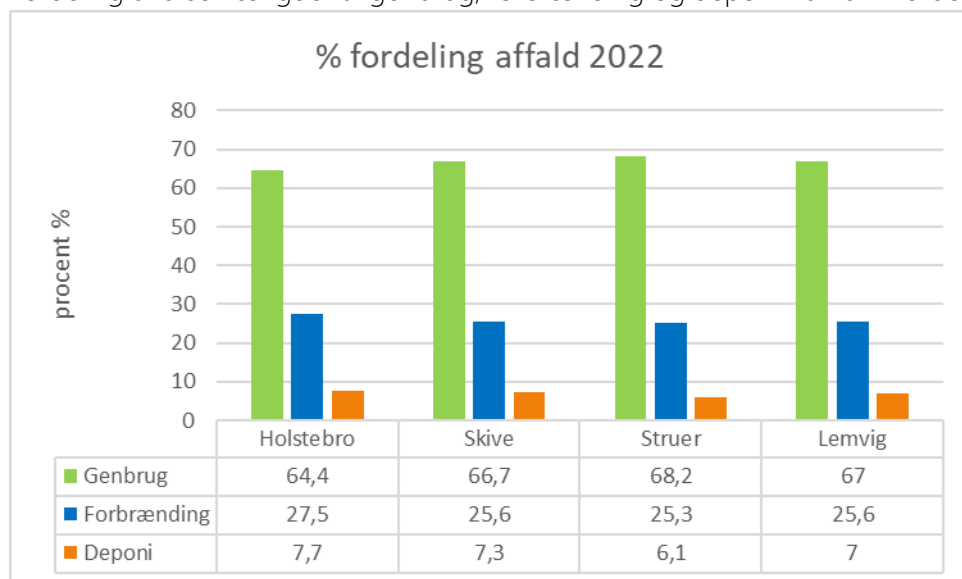

Der ses et fald i affaldsmængderne i alle fire ejerkommuner. Vi oplever blandt borgerne, en bevidsthed omkring forbrugsmønster blandt andet fokus på madspild, mere direkte genbrug og lignende som forventes, at være medårsag til faldet i mængderne.

Fordeling affaldsmængder til genbrug, forbrænding og deponi fra 2021 fordelt på ejerkommunerne.

Fordeling affaldsmængder til genbrug, forbrænding og deponi fra 2022 fordelt på ejerkommunerne.

Deponiprocenten ligger højt, det skyldes der i perioden er modtaget ekstra meget asbest affald til deponi fra øvrige kommuner omkring os. Mange nabokommuner har indført begrænsninger på aflevering af asbest affald. Endvidere bliver der i 2023-2024 optimeret på alle Genbrugspladser med mere/bedre udsortering fra deponifraktionen. For at undgå brugere fra kommuner uden for Nomi4s, vil der blive etableret nummerplade aflæsere ved samtlige Genbrugspladser.

Fordeling af deponi fra Ejerkommunernes genbrugspladser 2022

